

Тарабузан О.В., здобувач вищої освіти спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – Лайтер-Москалюк С.В., кандидат вет. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

СЕЗОННА ДИНАМІКА ПРОЯВУ ТОКСОКАРОЗУ ТА ТОКСАСКАРОЗУ СОБАК В УМОВАХ СОКИРЯНСЬКОГО РАЙОНУ

В останнє десятиліття у зв'язку з прогресивним зростанням чисельності собак, їх безконтрольним утриманням, безперешкодною доступністю тварин до жилих об'єктів, низьким рівнем ветеринарного обслуговування, і масивним забрудненням навколишнього середовища інвазійним матеріалом – фекаліями, гельмінтози стали серйозною соціальною проблемою для багатьох країн світу, включаючи і Україну.

Значення видового складу гельмінтів у собак, вивчення поширення гельмінтів, екстенсивності і інтенсивності інвазії, а також вікової і сезонної динаміки необхідно для вивчення епізоотології гельмінтозів в епідеміології інвазійних хвороб. Це допоможе більш правильно і ефективно проводити профілактичні та лікувальні заходи проти інвазії. Найбільш поширеними гельмінтозами у собак є нематодози, а саме токсокароз і токсаскароз, що спричиняються круглими гельмінтами *Toxocara canis* та *Toxascaris leonina*.

У зв'язку з цим одним з напрямків наших досліджень було проведення епізоотологічного моніторингу щодо сезонних особливостей поширення даної інвазії собак в Сокирянському районі Чернівецької області.

Річну динаміку інвазії вивчали шляхом помісячного обліку захворювання собак на токсокароз і токсаскароз впродовж року: з вересня 2019 року по серпень 2020 року включно.

Матеріалом досліджень були собаки, які належали господарям населених пунктів Сокирянського району.

Дослідження вивчення сезонної динаміки токсокарозу та токсаскарозу собак на Сокирянщині показали реєстрацію цієї інвазії впродовж року.

В результаті вивчення сезонної динаміки захворювання собак на токсокароз встановлено, що пік інвазії спостерігався влітку, з 15 обстежених цуценят інвазовано було 9, що склало екстенсивність інвазії 60% при інтенсивності інвазії $18 \pm 2,1$ яєць в одному грамі фекалій.

Найнижчий рівень інвазованості собак за токсокарозу спостерігався в зимовий період. Так із 15 досліджених собак токсокари були знайдені у 4 цуценят, що склало екстенсивність інвазії 26,6%, при інтенсивності інвазії $10,3 \pm 1,1$ яєць в одному грамі фекалій.

Весною екстенсивність токсокарозої інвазії була 46,6%, тобто з 15 обстежених собак токсокари були знайдені у 7 цуценят, при інтенсивності інвазії $14 \pm 1,23$ яєць токсаскар на один грам фекалій.

Осінній прояв токсокарозу був діагностований у 8 собак з 15, що склало екстенсивність інвазії 53,3%, при інтенсивності інвазії $16 \pm 1,42$ яєць в одному грамі фекалій.

Що стосується сезонної динаміки *Toxascaris leonina*, то слід зауважити що картина паразитування була схожою на динаміку *Toxocara canis*. Так, пік даної

інвазії спостерігався в літній період, з 15 обстежених собак у 10 було знайдено яйця токсокар, що склало екстенсивність інвазії 66,6%, при інтенсивності інвазії $18 \pm 1,27$ яєць в одному грамі фекалій.

Найнижчий рівень захворюваності на токскарроз спостерігався взимку, збудник був знайдений у 20% обстежених собак, при інтенсивності інвазії $7 \pm 0,94$ яєць в одному грамі фекалій. Весною токскарроз був встановлений у 6 собак з 15 обстежених, що склало екстенсивність інвазії 40,0%, при інтенсивності інвазії $12,3 \pm 0,65$ яєць.

В осінній період екстенсивність токскаррозної інвазії склала 53,3%, при інтенсивності інвазії $14,4 \pm 1,28$ яєць.

Висновки. Результати досліджень показали, що зараження тварин токсокарами та токсокарами в зимовий, весняний, літній і осінній періоди суттєво різняться. Сезонна динаміка епізоотичного процесу за даної інвазії має закономірний характер. В літній період екстенсивність інвазії токсокарами і токсокарами досягає максимального значення, відповідно 60%, 66,6%. Восени відмічається зниження інвазії до 53,3%. В зимовий період показник інвазування був найнижчим, відповідно, 26,6%, 20%. Весною спостерігався підйом екстенсивності інвазії до 46,6%, та 40%, відповідно. Підвищення екстенсивності інвазії у весняний та літній періоди обумовлено збільшенням чисельності молодняка собак, які є основними носіями статевозрілих токсокар. Крім того, велике значення в розвитку інвазії мають сприятливі умови навколишнього середовища.

УДК 619:616.995.132.8

Тинкалюк М. Л., студент II курсу ОС «Магістр» спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Просяний С. Б., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПОШИРЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗІВ КУРЕЙ В ДЕЯКИХ ПРИВАТНИХ ГОСПОДАРСТВАХ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ

Відомо, що при підлоговому вирощуванні птиці створюються сприятливі умови для виникнення та поширення гельмінтозних патологій [1, 2]. Проте, якщо в промисловому птахівництві, даний спосіб утримання птиці практично не використовується, то в умовах приватних господарств він є основним і має значне поширення. В зв'язку з цим за період від жовтня 2019 року по вересень 2020 року нами було досліджено поширення гельмінтозів курей в приватних господарствах Кам'янець-Подільського району Хмельницької області. Загальна кількість курей віком від 2 місяців до 2 років становила 1200 голів. Щомісяця досліджували по 25 курей в кожному населеному пункті (загалом 100 птахів).

Копроскопічними дослідженнями встановлено значне поширення гельмінтів у курей приватних господарств Кам'янець-Подільського району (табл. 1).

Загалом виявлено представників гельмінтофауни курей таких як аскарідії, гетеракиси, капілярії та сингамуси, що зустрічаються у вигляді моно- і поліінвазій.

Як ми бачимо, найбільшого поширення у досліджених населених пунктах набув аскарідіоз курей. Його екстенсивність коливалась, залежно від населеного пункту району від 13,3 до 24,7%, а інтенсивність – від 6,0 до 8,7 екз. яєць у 1 г